

Srećko Krile *

ISSN 0469-6255
(96-97)**RADIOPOSTAJA "VELEUČILIŠTE U DUBROVNIKU"**

Izgradnja školske radiopostaje za obrazovanje pomoraca i istraživanje

RADIO STATION - "THE POLYTECHNIC OF DUBROVNIK"***The construction of radio station for the purpose of sea farers' education and research***

UDK621.396.7=656.61

Na ovom Veleučilištu, odnosno na bivšem Pomorskom fakultetu, već se dugi niz godina izvode aktivnosti u području komunikacija u pomorstvu. Prvi počeci su bili 1992., kad je uvedeno novo usmjerenje Brodske elektroenergetike i elektronike (BEEE). U ovom području okosnica su bili kolegiji Brodski elektronički uređaji i Međunarodni radiopromet, koji su u svom nastavnom programu imali i praktični rad na elektroničkim komunikacijskim sustavima na brodu.

Iste godine kreće u život i novi Svjetski pomorski sustav za sigurnost i pogibao (GMDSS - *Global Maritime Distress and Safety System*). Zato se u ovoj ustanovi već u ljeto 1994., a među prvima u Hrvatskoj, započinje s tečajevima za doškolovanje aktivnih pomoraca za GMDSS-operatore.

Nabavljen je simulator norveškoga proizvođača "Poseidon", koji omogućuje simulaciju komunikacijskih postupaka između korisnika, bilo brodskih radiopostaja međusobno, bilo broda s obalnim radiopostajama. Iako se simulator pokazao vrlo korisnim sredstvom edukacije pojavila se potreba da studenti i polaznici GMDSS-tečajeva vježbaju u stvarnim okolnostima kakve susreću i na brodu. Njihov doticaj s realnom opremom u postupku izobrazbe ima presudni značaj. U kombinaciji s radom na simulatoru postižu se znatno bolji rezultati, a trajanje obuke se ne povećava.

Zato je Upravno vijeće Veleučilišta donijelo odluku o potrebi izgradnje radiopostaje "Veleučilište u Dubrovniku", koja obuhvaća terestričku (klasičnu) i satelitsku radiopostaju. To je pretpostavka za kvalitetno izvođenje nastave, kao i za provođenje istraživačkih projekata u oblasti telekomunikacija, radiokomunikacija i informatike u ovoj ustanovi. Radiopostaja postaje sastavnim dijelom opreme za telekomunikacijske i informatičke znanosti pri Odjelu za elektrotehniku i računalstvo.

Postavljanje i montaža završeni su 24. 12. 1997. godine, a tehnički prijam je izvršen odmah po montaži. Poslije toga radiopostaja započinje s pokusnim radom.

U tijeku je ishodovanje novog odobrenja za održavanje GMDSS-tečajeva, uključujući i rad na realnoj opremi, što mora odobriti Ministarstvo pomorstva, prometa i veza. Ministarstvo je pregledalo opremu 8. 5. 1998., što je bio i osnovni uvjet za dobivanje dozvole. Time će našu ustanovu priznati i norveške vlasti. To dalje znači da će se svjedodžbe za GMDSS-ovlaštenja izdata u Hrvatskoj automatski priznavati u Norveškoj, gdje su trenutačno najstroži kriteriji u ovom području izobrazbe pomoraca.

Nakon dobivanja odobrenja za izvođenju GMDSS-tečajeva, što se očekuje uskoro, radiopostaja će započeti s redovitim radom.

GMDSS-konzola za A3 područje "SAILOR", proizvođača S.P. Radio iz Danske, sastoji se od MF/HF-primopredajnika sa DSC-om, VHF-primopredajnika sa DSC-om, satelitskog primopredajnika Inmarsat-C sa EGC-prijamnikom i Navtex-prijamnika. U klasičnom dijelu radiopostaje (MF/HF i VHF) moguće je ostvarivati govorne usluge (telefonija) i podatkovne usluge (teleks - NBDP), dok se u satelitskom dijelu mogu ostvarivati samo podatkovne usluge (npr. teleks, faks, e-mail).

Osnovna namjena radiopostaje
The basic purpose of radio station

Namjena radiopostaje je prije svega za potrebe obrazovanja, kako za redovito školovanje studenata tako i za izobrazbu pomoraca kroz GMDSS-tečajeve.

Terestrički segment (MF/HF i VHF) je registriran kao mobilna radiopostaja na kopnu, a satelitski segment kao brodska radiopostaja. To znači da nije dopušteno prespajanje prometa prema drugim komunikacijskim mrežama u ulozi obalne radiopostaje (ni u jednom smjeru).

* mr. sci. Srećko Krile, viši predavač
Veleučilište u Dubrovniku, Dubrovnik

Za VHF i MF/HF radiopostaju:

Naziv: VELEUČILIŠTE U DUBROVNIKU

Tip: pokretna radiopostaja na kopnu

Pozivni znak (Call sign): 9A4952

Identifikacijski broj za DSC (MMSI): 238139000

Radioteleks (NBDP) Selektivni broj (SelCall): 27847

Naslovnica za teleks (Answerback): VDUH X

Za satelitsku radiopostaju:

Naziv: VELEUČILIŠTE U DUBROVNIKU

Tip: brodska postaja (SES) Inmarsat - C

Satelitski broj (IMN): 423813910

Naslovnica za teleks (Answerback): VDUH X

Slika 1. Identifikacijske oznake radiopostaje "Veleučilište u Dubrovniku"
Figure 1. Identification marks of radio station "The Polytechnic of Dubrovnik"

Dopušteno je komunicirati samo za vlastite potrebe, što je osnovna karakteristika svakog mobilnog korisnika. Ipak, mogućnost komuniciranja s drugim mobilnim korisnicima, a prije svega brodovima, otvara veliki prostor djelovanja za obrazovne i istraživačke potrebe. Treba naglasiti da su terestričke veze s brodovima posebno interesantne (ne uzrokuju troškove), a mogu se provoditi u okviru izobrazbe ili istraživanja u obliku test-poruka. Može se uvesti i stalno dežurstvo, i to na prepoznatljivim frekvencijama i u određenim vremenskim razdobljima u toku dana, i tako dugoročno pratiti čujnost, promet, smetnje i slično.

Budući da je radiopostaja registrirana kod hrvatskih likvidatora troškova-AA (Accounting Authority), a redovito se plaća i uporaba frekvencijskog spektra, ne postoje ograničenja za ostvarenje prometa preko domaćih i stranih (inozemnih) obalnih radiopostaja, iako uz određene troškove.

U interesu sve značajnije prisutnosti našeg Veleučilišta u pomorskom gospodarstvu proces obrazovanja se mora proširiti i na brod, a u tome treba koristiti i sve gore naznačene mogućnosti.

Veliki značaj radiopostaje Veleučilište u Dubrovniku je jasno naznačen u članku, iako sve njene mogućnosti vezane za različite aktivnosti Veleučilišta još treba probuditi.

Rukopis primljen: 15. 06. 1998.

Slika 2. Radio oprema smještena u Komunikacijskom kabinetu
Figure 2. Radio equipment placed in the communication room